

**ОТЧЕТ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ФИНАНСИТЕ ПО ПРОГРАМАТА НА
ПРАВИТЕЛСТВОТО ЗА ШЕСТТЕ МЕСЕЦА НА УПРАВЛЕНИЕ
И ВИЗИЯТА ЗА 2014 Г.**

Мярка: Държавата - коректен партньор на частния сектор. Нормализация на бизнес средата

Основен приоритет на Министерството на финансите чрез данъчната политика е освен осигуряването на необходимия финансов ресурс за изпълнение на фискалната политика на правителството и подобряването на бизнес средата за стимулиране на икономическия растежи заетостта.

В началото на юли 2013 г. МФ предприе спешни мерки за подобряване на ефективността на процеса по възстановяване на ДДС. Регулярно на интернет страницата на МФ се публикува информация за възстановения ДДС за съответния месец общо и по групи данъчно задължени лица.

През шестте месеца от мандата бяха инициирани и обсъдени със заинтересованите лица промени в данъчното законодателство с цел намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите, стимулиране на икономическото развитие, инвестициите и заетостта и повишаване на бюджетните приходи.

Действия на приходната администрация

- Разпореждане на директора на НАП да преустановят формалните откази от възстановяване на ДДС на основание, че няма доставка. Тези масови откази бяха сочени от бизнеса за основен проблем, Съдът на ЕС също ги намираше за немотивирани. Сега органите на НАП са задължени да докажат измама, намерение за измама, а не формално да твърдят, че няма доставка. Това е напълно нов подход в ДДС ревизиите, който вече се оценява положително от предприемачите.

Данни за възстановения ДДС през отчетния период:

Период	Размер на невъзстановения в срок ДДС в началото на месеца в ХИЛ. ЛВ.	Размер на деклариран ДДС за възстановяване през предходния месец в ХИЛ. ЛВ.	Възстановен ДДС през месеца в ХИЛ. ЛВ.
01.06.2013 г.	313 950	469 038	469 100
01.07.2013 г.	320 107	475 484	572 821
01.08.2013 г.	242 576	462 662	504 547
01.09.2013 г.	202 032	632 931	577 154
01.10.2013 г.	241 686	488 609	546 805
01.11.2013 г.	196 889	512 211	524 008

- **Най-съществените от въведените мерки за намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите, стимулиране на икономическото развитие:**
- **Прилагане на напълно нов подход в контролната дейност на органите по приходите** – от репресии и санкции към уведомяване на големи и средни данъкоплатци за рискови доставки. Вместо ревизия за 5 години назад, водеща до установяване на несъбираеми

задължения, се извършва ежемесечен преглед на рисковите доставки и уведомяване на контрагентите за корекция.

- **Значително се подобрява режимът на единната сметка за плащане на задължения към бюджета** – приети са законодателни промени в ДОПК по три основни направления:
- Предоставена е правна възможност да се погасяват първо главниците за данъци и осигуровки с изтекъл срок на плащане, а след това лихвите за забава, което предотвратява натрупването на нови задължения от лицата във временно финансово затруднение и спира начисляването на лихви.
- Предоставена е правна възможност за разсрочване и отсрочване на задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски при облекчения условия, за по-дълъг период и в по-голям размер.
- Предоставена е правна възможност самоосигуряващите се лица да заявят кои задължения за осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване погасяват в случаите на няколко публични задължения, сроковете за които са изтекли. Мярката е продиктувана от факта, че при непогасяване на осигурителни вноски самоосигуряващите се лица губят осигурителни права.

Въвежда се режим „Касова отчетност на ДДС“ за малки предприятия - Съгласно приети промени в ЗДДС от 1 януари 2014 г. се въвежда режимът с цел подобряване ликвидността на малките и средни предприятия и намаляване на междуфирмената задлъжнялост.

Усъвършенстване на данъчната преференция за преотстъпване на корпоративен данък в размер 100% за предприятия, извършващи производствена дейност в общини с висока безработица.

Усъвършенстване режима на обезпеченията върху акцизни стоки - значително се облекчава дейността на лицензираните складодържатели, чрез намаляване размерът на обезпеченията. Прекратена е практика за свръхобезпеченост на задълженията за акциз чрез задържане от митническите органи на старата банкова гаранция.

Запазва се намалената акцизна ставка за природния газ, използван като моторно гориво в размер на **0,85 лв. за 1 гигаджаул** за период от 6 години до 31.12.2019 г. след изпратена нотификация до ЕК.

Разширява се обхватът на данъчното облекчение за млади семейства, като се предоставя възможност облекчение да може да се ползва от чуждестранни физически лица, установени за данъчни цели в държава-членка на ЕС или друга държава, страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

Приета е промяна в данъчната ставка за данъка върху лихви по депозитни сметки. Ставката за данъка ще бъде поетапно намалявана, съответно на 8% за доходите придобити през 2014 г., 6% за доходите придобити през 2015 г., 4% за доходите придобити през 2016 г. и освобождаване от облагане след 1 януари 2017 година.

Най-съществените от въведените мерки за повишаване на бюджетните приходи чрез противодействие на данъчните измами и отклонението от данъчно облагане и пресичане на контрабандните канали:

Министерството на финансите, Националната агенция за приходите и Агенция „Митници“ разработват комплексна стратегия за борба с данъчните измами, отклонението от данъчно облагане и укриването на данъци и задължителни осигурителни вноски. Предприети са спешни действия от Агенция „Митници“ за извършване на интензивни проверки в зоните на ГКПП и на територията на страната с цел пресичане контрабандните канали на акцизни стоки, в изпълнение на които бяха засилени мерките за контрол в района на българо-турската граница. В процес на разработване е концепция за оптимизиране на контрола върху производството и търговията с акцизни стоки чрез съвместна дейност на екипи от НАП и Агенция „Митници“ за анализ и предотвратяване на фискалните рискове, свързани с производството и търговията на акцизни стоки.

- **НАП** - За шестте месеца с проверки и ревизии на НАП са установени **близо 760 млн. лв. укрити данъци и осигурителни вноски и опити за измами.**
- **АМ - Предотвратяване и разкриване на незаконен трафик на наркотични вещества и прекурсори за периода 01.06.2013 – 13.12.2013 г.:**
  - Общ брой на разкритите случаи - 40;
  - Общото количество наркотични вещества и прекурсори, задържани от Агенция „Митници“ за периода 01.06.2013 – 13.12.2013 г., възлиза на **241,344 кг.** От тях най-съществен дял има хероинът – **149,637 кг.**, следван от синтетичните наркотици – 86,226 кг. и метаамфетамините – 3,351 кг.;
  - Служители от Агенция „Митници“ създадоха необходимата организация и осъществиха четири процедури за унищожаване на 1 120 кг наркотични вещества.
- **Задържани от служители на Агенция „Митници“ тютюневи изделия:**
  - цигари, пури и пурети - 16 760 076 къса;
  - тютюн за пушене - 102 210 кг. (количеството тютюн е достатъчно за над 102 млн. къса цигари).

При сравняване на данните за задържани акцизни стоки за периода юни – ноември 2013 г. със същия период на 2012 г. се забелязва чувствително намаляване на задържаните цигари (с над 43 млн. къса). За същия период обаче се отчита значително нарастване на задържаните количества тютюн за пушене, което е почти 10 пъти повече в сравнение със същия период на 2012 година.

Цялостна стратегия за въвеждане на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на страната, с цел предотвратяване фактическите кражби на ДДС - Разработена е цялостна стратегия и концепция за въвеждане на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на страната ни. Мярката влиза в сила от 1 януари 2014 г. с промени в ДОПК и ще се осъществява на територията на цялата страна.

Решителни мерки срещу контрабандата и необявените вътреобщностни доставки, като противодействие срещу нелоялната конкуренция пред българските производители - От 3 юли 2013 г. с цел защита на българските производители на плодове и зеленчуци от нерегламентиран внос и нелоялна конкуренция се извършват съвместни и постоянни финансови и фитосанитарни проверки на плодове и зеленчуци доставяни на територията на страната от органите на НАП, АМ, БАБХ и МВР. Проверки се извършват на ГКПП, в търговските вериги, складовете и зеленчуковите борси и тържища. Извършват се съвместни проверки на органите на МВР и НАП за физически контрол на стоките придобити/доставяни от/за държави-членки на ЕС, а по отношение на акцизните стоки и с АМ. Предприети са спешни действия от АМ за интензивен контрол и цялостно проследяване на движението на акцизни стоки. Планирани са съвместни мероприятия със Специализираната прокуратура и правоохранителни органи през ноември и началото на декември за разкриване и пресичане на злоупотреби с ДДС от рискови стоки – захар, сухо мляко и зърно. Осъществява се засилен мониторинг върху дейността на големите търговски вериги с оглед намаляване на загубите и предотвратяване на измами с ДДС при търговията с бързооборотни стоки с произход от вътрешнообщностни придобивания.

Въвеждане на механизъм за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури с цел противодействие на данъчните измами - Съгласно приетите промени в ЗДДС от 1 януари 2014 г. се въвежда механизъм за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури. Той е мощен инструмент за намаляване на данъчните измами с ДДС с потенциал едновременно с това да се ограничи нелоялната конкуренция в отрасъла производство и търговия със зърнени и технически култури и да се предостави значителен допълнителен финансов ресурс за търговците и преработвателите на зърнени и технически култури.

Подобряване на ефективността на дейностите по обслужване, контрол и събиране на публичните вземания от приходните агенции:

В НАП: Изготвени са анализи и оценки на ефективността на дейността по обслужване на клиентите, на ревизионната дейност, на дейността по извършване на проверки, включително оперативни проверки и на дейността по принудително събиране. Реорганизирана е дейността по събиране на публичните вземания чрез промяна на подхода от механично изпращане на покани за доброволно плащане на публични вземания и отчитане на доброволно платени суми, като суми, събрани по принудителен ред към индивидуален подход ориентиран към длъжника и управление на дълговете. В изпълнение на мярката са проведени кампании за проверка на лица, за които е налице разлика в данните по декл. 1 и декл. 6 в периода 2008-2013 г., за лица, които не са подали декл. 6 в периода 2008-2013 г. и проверки/ревизии на самоосигуряващи се лица, които не са подали декл. 6 за 2012 година.

От 01.01.2014 г. е променена нормативната уредба за едновременно приемане на декл. 1 и декл. 6, с цел превантивен контрол на декларираните задължения за задължителни осигурителни вноски. Извършени са промени в Наредба Н-8 и за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и самоосигуряващите се лица.

В Агенция „Митници“: Предприети са законодателни мерки за намаляване на административната тежест за икономическите оператори с промени в Закона за акцизите и данъчните складове, в Правилника за неговото прилагане и изготвяне на нова Наредба за специфичните изисквания и контрола, осъществяван от митническите органи върху средствата за измерване на акцизните стоки. Изготвени са анализи и оценки на ефективността на дейността по обслужване на лицата, на ревизионната дейност и на дейността по извършване на проверки, включително проверки на мобилните екипи и групи. Предприети са мерки за усъвършенстване на информационната система на АМ (БАЦИС) с цел намаляване на времето за обслужване на икономическите оператори.

Данъчната политика за периода 2014-2016 г. ще бъде ориентирана към създаване на ефективна данъчна система предоставяща макроикономическа и бюджетна стабилност в средносрочен и дългосрочен план.

Мярка: Ефективност на публичните финанси

Бюджетната процедура за 2014 г. се проведе съгласно разпоредбите на новия Закон за публичните финанси, една от целите на който е постигане на по-висока ефективност на публичните финанси. През периода бяха проведени консултации и срещи във формат НСТС, с НСОРБ и с водещи икономисти във формата Обществен съвет, на които в открит диалог се обсъдиха макрорамката и политиките в бюджета за 2014 година.

Фискалната политика е ориентирана към следване на премерени и балансирани стъпки за фискална консолидация с цел ограничаване въздействието на проциклична фискална политика върху икономиката. В Бюджет 2014 г. и в актуализираната СБП се измества фокусът на фискалната политика от мерки за консолидация към мерки със стимулиращ ефект върху икономиката. Променя се наложеният през последните години макроикономически модел растежът да се задържа чрез фискалната политика. Прекратява се практиката всяка година да се добавя ограничен ресурс на всички ведомства, без това да е обвързано с измерване на постигнатите резултати. Оптимизирането на разходите на министерства и ведомства позволява насочване на средства за финансиране реализацията на публична инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите“.

Политиката на правителството е насочена към промяна по отношение на разпределението на публичните ресурси и използването на държавния бюджет като ефективен инструмент за извеждане на икономиката на страната по пътя на устойчив растеж, насърчаване на инвестициите и заетостта и осигуряване на нужната социална закрила за уязвимите слоеве на обществото. В средносрочен план са предвидени целенасочени мерки за въздействие върху няколко ключови политики, както и въвеждането на нов механизъм за финансиране на публични инвестиционни проекти и програми на конкурентен принцип, посредством които разходите ще се обвържат по-тясно с поетите в управленската програма ангажименти.

Мярка: Отговорно управление на държавното участие

МФ разработи анализ на финансовото състояние към 30.09.2013 г. на държавните предприятия, търговските дружества с над 50% държавно участие в капитала и дружествата, които те контролират. Във връзка с изпълнение на ПМС № 127 от 27.05.2013 г. се изиска становище от ресорните министерства и от държавните предприятия, търговските дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала и дружествата, които те контролират за практическото приложение на Правилата и евентуални трудности, които биха могли да настъпят в процеса на тяхното изпълнение. 234 държавни дружества и предприятия трябваше до 8 декември да предоставят информация, като данните към 30 ноември показват, че над 76% от дружествата и предприятията са приели или са в процес на приключване на вътрешни правила в съответствие с приетите през май от Министерски съвет правила. Данните към момента показват, че няма банка, която да държи повече от 22,67 % от парите на държавните дружества и предприятия. Към 31 март нетната експозиция в една от банките е била 47,05 % при 22,67 % към 30 ноември.

Действия на ББР по осигуряване на евтин ресурс за малкия и среден бизнес - През септември 2013 г. управлението на ББР е поето от нов екип, който пристъпи към реорганизация на банката с цел осигуряване на широкомащабна подкрепа на българската икономика. Предприети са действия за осигуряване на евтин финансов ресурс за МСП и в съкратени срокове е разработена програма за предоставяне на кредити за най-малките МСП при много благоприятни за българския пазар условия – лихва от 6%, като тя е постоянна за целия срок на кредита. Първите заеми по тази линия вече са одобрени. Подготвят се параметрите на нова програма за по-големите МСП, а от началото на 2014 г. се цели ежесечно да се предоставят нови програми за МСП – директно или с посредничеството на партниращи търговски банки.

С приоритетното насочване на новите кредити към МСП се постави начало на ребалансирането на унаследената концентрация на експозициите на ББР към най-големите ѝ клиенти. Предприеха се действия по „изчистване на проблемните кредити“ – намаление на обема на кредитите, попадащи в група „Загуба“ съгласно класификацията на Нар. №9 на БНБ. В паралел с предприетите спешни мерки е подготвена концепция за трансформирането на ББР от търговска банка-собственост на държавата в национална банка за развитие, в съответствие с модела, използван в практиката на повечето европейски страни.

Пристъпи се и към разработването на стратегия на банката, насочена към обособяване на ББР като специфична финансова институция, която да привлича евтин ресурс за изгодно финансиране на МСП, развитие на функция за насърчване на експорта (несъществуваща до момента), подпомагане на усвояването на средства от бенефициенти по европейски програми и специален акцент върху подпомагане на стартиращите предприятия. С предложената в новата стратегия трансформация ще се създаде възможност за значимо разрастване на банката, съответно ще се увеличат възможностите ѝ за осигуряване на финансиране при по-изгодни условия и за установяването ѝ като източник на изгоден финансов ресурс за развитие на българската икономика.

„Българска фондова борса – София” АД - БФБ е с мажоритарно държавно участие, като правата на държавата се упражняват от министъра на финансите. Дружеството е с прекратена процедура по приватизация. МФ, с писмо от месец септември до АПСК, изрази съгласие за подновяване на приватизационната процедура, като в случай, че се използват разработените документи и при наличие на инвеститорски интерес, приватизацията би могла да приключи успешно в разумен срок.